

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-118/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-588/2021.)

Érintett szerv: Székesfehérvári Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(..... alatti lakos) sérelmezte a vele szemben 2021. augusztus 20-án foganatosított intézkedés tényét, továbbá azt, hogy őt *H. Gy.* rendőr annak ellenére állította elő mintavételre, hogy nem vezetett gépjárművet. Sérelmezte továbbá, hogy a rendőr nem azonosította magát, egyenruháján pedig nem a saját neve szerepelt.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni; továbbá büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.];
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során a panaszban foglaltak részletes áttekintését követően a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. Egy, a környéken megrendezésre került falunap rendezvény éjszakáján *H. Gy.* r. tzs. és *G. A.* r. zls. rendőri intézkedést foganatosítottak a panaszossal szemben. Az intézkedés alapját egy,

a H. Gy. r. tzls. szolgálati mobiltelefonjára érkezett bejelentés képezte, miszerint a panaszos ittasan, engedély nélkül közlekedik gépkocsijával.

G. A. r. zls. jelentésében arról számolt be, hogy az intézkedés megkezdését megelőzően már észlelték az éppen közlekedő érintett járművet, de azt akkor nem tudták beérni, „mivel nagy sebességgel elhajtott”. A jelentés szerint később megtalálták a parkoló járművet, ám abban nem tartózkodott senki, a panaszos és testvére – ugyan a jármű felől, de – már sétáltak. Ekkor még nem kezdeményeztek intézkedést.

A fentieket követően – a rendőri jelentések szerint – ismét észlelték az érintett járművet, ami éppen a rendőrök előtt állt meg, annak vezető üléséből pedig a panaszos, míg a jobb első oldalról a panaszos testvére szálltak ki. G. A. r. zls. e tekintetben jelentésében megjegyezte, hogy egyértelműen felismerte a járművet vezető panaszost, mivel korábbi intézkedések miatt jól ismeri a panaszost és családját, a panaszossal szemben pedig nem sokkal korábban intézkedett köztisztasági szabálysértés elkövetése miatt.

A panaszos kérdésre azt közölte, hogy a gépjárművet nem ő, hanem édesapja vezette, aki ekkor már elhagyta a helyszínt. Beszámolója szerint a jármű lerobbant, ezért az édesapja a lakóhelyükre indult szerszámokért; ők csupán vigyáznak a járműre. Az esetet a szintén a járműből kiszálló panaszos testvére azonos módon adta elő. Az elfogásról készült jelentés szerint a panaszos és testvére állítását az is cáfolta a helyszínen, hogy az érintett jármű motorja üzemi hőmérsékletű volt.

A panaszost a rendőrök igazoltatták, majd a nyilvántartásban ellenőrizték, hogy rendelkezik-e vezetői engedéllyel. A panaszos nem rendelkezett vezetői engedéllyel.

Figyelemmel arra, hogy a panaszoson alkoholszag volt érezhető, továbbá az ittaságot maga is elismerte (csupán a járművezetés tényét tagadta), ellenőrizték a panaszos légalkohol szintjét. Mivel az alkoholeszter 0,34 mg/l értéket mutatott, a panaszost mintavételre előállították. Az elfogásról készült jelentés szerint a Rendőrkapitányságon az intézkedés idején nem volt hitelesített légalkoholmérő készülék, így a panaszost a helyi orvosi ügyeletre szállították vér- és vizeletminta vételre.

A vérvételi jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a vérvételkor a panaszos enyhén ittas állapota a klinikai tünetek alapján megállapítható volt. Az alkoholvizsgálatról kiállított igazságügyi szakértői vélemény alapján a vér- és vizeletminta egyaránt pozitív volt.

2. A panaszos szerint a vele szemben intézkedő rendőr – az általa egyébként névről ismert H. Gy. r. tzls. – nem azonosította magát, továbbá az egyenruháján nem saját neve volt feltüntetve. A panaszos ezzel potenciálisan összefüggésben álló körülménynek tartotta, hogy az előállításról szóló igazoláson valótlanul jelölték meg az intézkedés helyszínét.

A rendőri jelentések alapján az intézkedést az együttesen jelen lévő H. Gy. r. tzls. és G. A. r. zls. foganatosították. A rendőri jelentések alapján az intézkedést közvetlenül G. A. r. zls. kezdeményezte, H. Gy. r. tzls. folyamatos jelenléte mellett. A Rendőrkapitányság vezetője kiemelte, hogy a két rendőr az intézkedés megkezdésekor a szolgálati gépkocsiból kiszállva annak ellenére is eleget tett azonosítási kötelezettségének, hogy őket a panaszos és testvére már korábbról, személyesen ismerte. A rendőri jelentések szerint a név és a jelvéyszám megfelelően voltak elhelyezve a rendőrök egyenruháin. Megjegyzendő, hogy G. A. r. zls. keresztnéve azonos a panaszos által a fentiek szerinti panaszbeadványában említett keresztnévvel.

Rögzítendő, hogy a panaszos gyanúsítottí meghallgatása keretében, valamint a panaszos testvére tanúkénti meghallgatása keretében egyaránt úgy nyilatkoztak, hogy panaszossal szemben „rendőrök” intézkedtek.

A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint az előállítás időtartamáról kiadott igazoláson valóban helytelen cím szerepel.

3. Az intézkedésről, valamint az intézkedés megkezdését megelőző eseményekről nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni az intézkedés kezdeményezésének és végrehajtásának körülményeit.

4. A panaszossal szemben G. A. r. zls. büntető feljelentést tett a Btk. 236. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő, járművezetés ittas állapotban vétsége megalapozott gyanúja miatt, továbbá szabálysértési feljelentést tett a KRESZ 4. § (1) bekezdésének a) pontját sértő és a Szabs. tv. 176. §-ának (1) bekezdésébe szerint minősülő engedély nélküli vezetés miatt. (A feljelentésben az engedély nélküli vezetésre vonatkozó korábbi, 220. §-ára hivatkozott a rendőr.)

A vizsgálat megállapításai

1. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint az intézkedés alapját egy lakossági bejelentés adta, amely szerint a panaszos ittasan, engedély nélkül vezet. Figyelemmel az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdésre, közlekedésrendészeti intézkedés keretében külön jogellenes cselekmény észlelése nélkül is ellenőrizheti a járművezetés körülményeit (így pl. a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, illetve a járművezető ittaságát). Jelen ügyben azonban egy lakossági bejelentés alapján járt el a rendőrség, miszerint a panaszos ittasan, vezetői engedély nélkül vezet; így a rendőröknek – az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, valamint a Szolgálati Szabályzat 8. §-ának (1) bekezdésére és 9. §-ának (1) bekezdésére – legalább a tényállást tisztázniuk kellett.

A fentieknek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az intézkedés kezdeményezésének ténye visszásságot nem eredményezett.

2. Amennyiben a panaszos valóban a rendőrök által is észlelt módon vezette az érintett gépjárművét, a rendőröknek – figyelemmel a lakossági bejelentés tényére, valamint a panaszos önmaga által is elismert ittas állapotára – az Rtv. 44. §-ának c) pontja alapján ellenőrizniük kellett az ittaságát és annak mértékét. Erre tekintettel az Rtv. 33. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti előállításra – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 24/A. §-ára is – kellő jogalappal, a szükségesség-arányosság mércéjének megfelelően került sor.

Nem áll rendelkezésre elegendő információ annak – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, hogy a panaszos valóban a rendőrök által is közvetlenül észlelt módon vezette-e az érintett járművet, így a mintavétel céljából való előállítás tényével összefüggésben nem állt módomban állást foglalni.

A teljesség kedvéért rögzítendő végül, hogy az ittas, illetve engedély nélküli járművezetés tényének esetleges megállapítása, az ezzel kapcsolatos előadások és bizonyítékok mérlegelése, az esetlegesen alkalmazandó jogkövetkezmények levonása a jelen eljárásban nem vizsgálandó, a büntető-, illetve szabálysértési eljárásra tartozó kérdéseknek minősülnek.

3. Az Rtv. 20. §-a szerinti azonosítási kötelezettség teljesítése tekintetében is ellentmondás feszül a panaszos állítása és a rendőri jelentések között, amely ellentmondást a rendelkezésre áll információk alapján feloldani nem lehet. Fontos körülményként értékeltem ugyanakkor, hogy a panaszos megadta az egyik vele szemben intézkedő egyik rendőr teljes, valamint a másik rendőr keresztnévét, továbbá a sérelmezett intézkedés vizsgálat során való beazonosítása sem okozott nehézséget. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az azonosítási kötelezettség tekintetében visszásságot eredményező mulasztás nem történt.*

4. A rendelkezésre álló információk alapján valóban tévesen rögzítették az előállítás helyszínét a panaszos számára kiállított igazoláson. Mindez ugyanakkor tényleges hátrányt vagy érdeksérelmet a panaszos számára nem okozott, semmilyen módon nem befolyásolta a panaszossal szembeni intézkedés, valamint a kapcsolódó eljárások eredményét. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy e tekintetben visszásság nem történt.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzőm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos